

KOSZTOWNY „JAŚMIN”

Konspiracyjne struktury „Solidarności” powstałe w stanie wojennym były solą w oku władz Peerelu. Bezpieka używała wszelkich metod, by je infiltrować. Niekiedy okazją do pozyskania agentów stawał się okres internowania działaczy związkowych. Tak było w przypadku TW „Jaśmina”, który donosił później na kolegów z „S”.

Wkrótce po wprowadzeniu stanu wojennego na terenie województwa rzeszowskiego zaczęły się tworzyć pierwsze struktury konspiracyjne. Najpierw nawiązywano zerwane po 13 grudnia 1981 r. kontakty. Późną wiosną 1982 r. powstała Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ „Solidarność” (RKW). Jej założycielami byli: Zbigniew Sieczkoś¹ i Michał Stręk². W kolejnych miesiącach dołączyli kolejni działacze, na ogół zwalniani z ośrodków internowania. Nowymi członkami komisji zostali: Stanisław Marek³, Janusz Loegler⁴, Marian Krztoń⁵, Paweł Szataj⁶, Jarosław Szczepański⁷, Stanisław Łakomy⁸, Kazimierz Ferenc⁹, Józef Konkel¹⁰ i Marek Wójcik¹¹. Ostatecznie rzeszowska struktura RKW uformowała się w latach 1984–1985. Wraz ze zmianami organizacyjnymi została ona włączona w ogólnopolską podziemną strukturę związkową. Jedną z najważniejszych form działalności było wydawanie pism podziemnych. Pierwszy numer biuletynu informacyjnego pod symptoma-

¹ Zbigniew Sieczkoś, ur. w 1949 r., prawnik, członek Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie (1981), szef RKW NSZZ „S” w Rzeszowie (1982–1989), wojewoda rzeszowski (1997–1998) i podkarpacki (1999–2001).

² Michał Stręk, ur. w 1947 r., projektant, wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „S” w Biurze Projektów Budownictwa Wiejskiego w Rzeszowie (BPBP) – (1981), internowany, w składzie RKW (1982–1989), odpowiadał za kontakty międzyregionalne i siatkę kolportażu prasy. Zob. D. Iwaneczko, J. Pisuliński, *Podkarpacie [w:] Stan wojenny w Polsce 1981–1983*, red. A. Dudek, Warszawa 2003, s. 374.

³ Stanisław Marek, projektant, pracował w BPBP w Rzeszowie (1981), internowany, w składzie RKW od 1982 r. – odpowiadał za finanse. W 1984 r. wycofał się z działalności.

⁴ Janusz Loegler, kinooperator kina „Zorza” w Rzeszowie, internowany, członek RKW (1982–1989), twórca znaczków Poczty Podziemnej.

⁵ Marian Krztoń, pracował w WSK-PZL w Rzeszowie (1981), internowany, po zwolnieniu ściśle współpracował z RKW.

⁶ Paweł Szataj, ur. w 1947 r., pracował w Sanockim Przedsiębiorstwie Budowlanym, członek Prezydium ZR (1981), ukrywał się po 13 XII 1981 r., w kwietniu 1982 r. internowany. W połowie lat osiemdziesiątych wyjechał z Polski.

⁷ Jarosław Szczepański, dziennikarz, członek Prezydium ZR (1981), internowany, członek RKW (1982–1989).

⁸ Stanisław Łakomy, ur. w 1940 r., kierownik MPK w Rzeszowie, członek Prezydium ZR (1981), internowany, członek RKW (1982–1989).

⁹ Kazimierz Ferenc, ur. w 1944 r., architekt, pracował w „Inwestprojekcie” w Rzeszowie (1981), członek RKW (1982–1983), wojewoda rzeszowski (1990–1994).

¹⁰ Józef Konkel, ur. w 1938 r., ślusarz-spawacz w Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych „Instal” w Rzeszowie, członek ZR (1981), członek RKW (1982–1989).

¹¹ Marek Wójcik, ur. w 1957 r., działacz NZS (1981), student WSP w Rzeszowie, relegowany z uczelni po 13 XII 1981 r., członek RKW (1982–1989).

tyczną nazwą „Informacje wojenne” ukazał się w marcu 1982 r. Później pismo wychodziło co dwa tygodnie jako „Solidarność Trwa. Biuletyn Informacyjny MKR »Solidarność« Rzeszów”. Redakcją pisma zajmował się Jan Musiał¹², a od września 1982 r. Marek Wójcik.

Służba Bezpieczeństwa rozpracowywała struktury „Solidarności” od początku jej funkcjonowania. Poszukiwano szczególnie źródeł informacji tkwiących bezpośrednio w strukturach kierowniczych związku. Przed wprowadzeniem stanu wojennego w środowisku tym pozyskano do współpracy tajnego współpracownika (TW) ps. „Józek”. Doskonałą okazją dla zdobycia nowych informatorów stał się okres internowania działaczy „Solidarności”, przetrzymywanych w więzieniu w Załężu, gdzie przeprowadzano z nimi rozmowy mające na celu określenie ich poglądów na stan wojenny. Jednocześnie typowano wśród nich potencjalnych kandydatów na TW.

Jednym z przebywających w Załężu był Stefan Rączy¹³, przed 13 grudnia 1981 r. członek Prezydium Zarządu Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność”, wybrany na to stanowisko na posiedzeniu Zarządu Regionu 18 lipca 1981 r.¹⁴ Pracował wówczas jako ślusarz w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL Rzeszów. Według funkcjonariuszy Wydziału V KW MO w Rzeszowie, zajmujących się środowiskiem działaczy „Solidarności” w zakładach pracy, był wtedy: „gorącym zwolennikiem proklamowania wszelkiego rodzaju akcji protestacyjnych i ich inspiratorem. Głosił hasła antypaństwowe, szkalujące ustrój socjalistyczny, polskie sojusze międzynarodowe. Był zdecydowanym i zagorzałym przeciwnikiem PZPR, podważającym jej kierowniczą rolę w państwie”. Po wprowadzeniu stanu wojennego ukrywał się do 22 grudnia, kiedy został internowany. W trakcie rozmów ostrzegawczych początkowo prezentował postawę zdecydowanie przeciwną wszelkim formom współpracy z władzami. Negatywnie odnosząc się do wprowadzenia stanu wojennego i internowania działaczy związkowych, nie podpisał zobowiązania o zaniechaniu wrogiej działalności, tzw. lojalki. Pomimo to prowadzący z nim rozmowy ppor. Janusz Klader¹⁵ uznał, że jest cennym kandydatem do współpracy. Na ocenę tę wpłynęła pełniona przez niego funkcja we władzach regionalnych „Solidarności” oraz cechy osobiste, m.in.: „umiejętność nawiązywania kontaktów towarzyskich”. Głównym motywem pozyskania miały być korzyści finansowe.

¹² Jan Musiał, ur. w 1948 r., dziennikarz „Nowin Rzeszowskich” (1981), współtwórca i redaktor naczelny wydawnictw i czasopism Międzyzakładowej Komisji Regionalnej (MKR) NSZZ „S” w Rzeszowie (1980–1981), wydawca i publicysta pism niezależnych (1983–1989), wojewoda przemyski (1989–1992).

¹³ Stefan Rączy, ur. w 1941 r., internowany ponownie w Uhercach (sierpień–wrzesień 1982 r.).

¹⁴ D. Iwaneczko, *Opór społeczny a władza w Polsce południowo-wschodniej (1980–1989)*, Warszawa 2005 (przygotowana do druku).

¹⁵ Janusz Klader, kpt., ur. 28 V 1952 r. w Rzeszowie; wykształcenie wyższe (UMCS w Rzeszowie, 1980). W organach bezpieczeństwa od listopada 1973 r., początkowo w Wydziale „T” KW MO w Rzeszowie. Od 1 V 1978 r. inspektor Wydziału III, a od 1 VII 1979 r. starszy inspektor Wydziału III „A”. 1 XII 1981 r. przeniesiony do nowo utworzonego Wydziału V jako starszy inspektor. 1 VII 1982 r. mianowany kierownikiem Sekcji III Wydziału V. Zajmował się ochroną operacyjną WSK-PZL w Rzeszowie. Od 1 IV 1984 r. kierownik sekcji w Wydziale III WUSW w Rzeszowie. Od 1 XI 1989 r. zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Prawnego, następnie w czerwcu 1990 r. p.o. naczelnik wydziału. Zwolniony 31 VII 1990 r. Ukończył kurs specjalistyczny pionu „T” SB (1974), Szkołę Chorążych w specjalizacji techniki operacyjnej (1976) i eksternistycznie Studium Podyplomowe ASW (1980–1981). Członek PZPR (Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie [dalej: IPN Rz], 00215/417, Akta osobowe Kladera Janusza).

Rzeszów dnia 07.08.1982 r.

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

egz. pojedynowy

V-CE MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCHw Warszawie

gen. bryg. dr inż. Władysław Ciasłoń

W N I O S K A

Uprzejmie proszę o wyrażenie zgody na wynagrodzenie tw. ps. "SUPON" nr. rej. 16810 kwotą pieniężną w wysokości 150 000 zł. /słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy zł./.

Wymieniony tw. zobowiązuje się w zamian za to wynagrodzenie rozpracować działającą na terenie województwa rzeszowskiego nielegalną strukturę konspiracyjną "Solidarność".

Do wniosku załączam uzasadniającą notatkę służbową.

Warszawa, dnia 5 10 1982 r.

Izba Sędziowska

Egz.nr A

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
M.S. dn. 08.08.1982 /485/P

Z-ca Komendanta Wojewódzkiego MO
d/s Służby Bezpieczeństwa

Ton. Sędziowska

08.08.1982 Cyga

P R Z E S I L A

Pik agr Bronisław GALANT

Odpowiadając na pismo Nr GA-00255/III/82 z dnia 7.08.82 r. uprzejmie informuję, iż V-Minister Spraw Wewnętrznych wyraził zgodę na wypłacenie tw. ps. "Supon" Nr rej. 16810 kwoty pieniężnej w wysokości 150.000 zł / sto pięćdziesiąt tysięcy/.

W załączeniu przesyłam I-czą ratę tego wynagrodzenia w wysokości 50 000 zł / pięćdziesiąt tysięcy/.

Jednocześnie proszę o bieżące informowanie nas o przebiegu i wynikach pracy t.w. ps. "Supon".

DIK T...
pik agr Bronisław GALANT

Podczas kolejnej rozmowy przeprowadzonej 5 lutego 1982 r. w Zależu własnoręcznie sporządził zobowiązanie „do udzielania pomocy Sł[uzbie] Bezpieczeństwa w interesujących ją tematach”. Pierwszym pseudonimem wybranym przez niego i wykorzystywanym przez pół roku był „Supon”, a następnie „Jaśmin”. 4 marca 1982 r. został złożony wniosek naczelnika Wydziału V KW MO w Rzeszowie mjr. Stanisława Śledziony¹⁶ o uchylenie decyzji o internowaniu. Przed zwolnieniem Rączy przebywał w szpitalu z powodu arytmii serca.

Po zwolnieniu rozpoczął ponownie pracę w WSK-PZL w Rzeszowie. Dzięki kontaktom z członkami RKW, jesienią 1982 r. został włączony w skład Komisji. Od dnia podpisania zgody na współpracę z SB „Jaśmin” („Supon”) spotykał się wielokrotnie z oficerem prowadzącym ppor. Kladerem. Jeszcze w czasie pobytu w ośrodku dla internowanych odbył cztery takie spotkania. W kolejnych miesiącach ich częstotliwość zmieniała się w zależności od posiadanych informacji. W ciągu 1982 r. odbył trzydzieści spotkań. Z racji funkcji sprawowanej we władzach podziemnej „Solidarności” traktowany był przez SB jako jednostka wartościowa i przekazująca informacje wiarygodne. Głównym zadaniem, jakie przed nim postawiono, było rozpracowanie struktur konspiracyjnych województwa rzeszowskiego, w tym członków RKW i przewodniczącego MKR Antoniego Kopaczewskiego¹⁷. Wykorzystywany był w sprawie operacyjnego rozpracowania kryptonim „Opór” prowadzonej przeciwko rzeszowskiej „Solidarności”. Miał dostarczać informacje o lokalizacji punktów poligraficznych i kolportażowych. Rozpracowywał powiązania rzeszowskiego RKW z ośrodkami konspiracji w innych regionach kraju. Realizował działania dezinformacyjne i dezintegracyjne w środowisku „Solidarności”, w tym zadania specjalne zlecone przez funkcjonariuszy SB w ramach prowadzonych gier i kombinacji operacyjnych. Wykorzystywany był też do poznawania nastrojów wśród pracowników WSK-PZL w Rzeszowie. Wraz z Antonim Kopaczewskim uczestniczył w delegacji, która 17 maja 1983 r. odwiedziła Lecha Wałęsę w Gdańsku.

Podsumowanie pierwszego okresu działalności TW „Jaśmin” zostało zawarte w raporcie sporządzonym przez ppłk. Śledzionę w 1983 r. Potwierdzono w nim dużą wartość informacji przekazywanych przez „Jaśmina”. Największy wpływ na ich ilość i jakość miała wysokość kwot pieniężnych, jakie otrzymywał od SB za współpracę („okresowe wynagra-

¹⁶ Stanisław Śledziona, ppłk, ur. 10 VIII 1931 r. w Ostrowach Tuszowskich, pow. Mielec; wykształcenie wyższe (Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Krakowie, 1972). W 1938 r. wyjechał z rodzicami do Galicji Wschodniej, gdzie ojciec dzierżawił gospodarstwo rolne koło Zaleszczyk. W 1940 r. rodzinę deportowano do Kraju Ałtajskiego, skąd powróciła w 1946 r. W latach 1951–1954 odbywał służbę wojskową w Samodzielnym Pułku Łączności w Bydgoszczy. Jako radiotelegrafista przebywał w Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych w Korei. Pracował w Powiatowym Zarządzie GS SCh w Mielcu. W organach bezpieczeństwa od października 1954 r., początkowo w Wydziale Łączności i Wydziale „T”, a od 1963 r. – Wydziale „B” KW MO w Rzeszowie. Starszy inspektor Wydziału III od 16 IX 1970 r. Mianowany kierownikiem Sekcji Wydziału III z dniem 1 VI 1975 r. Od 1 IX 1978 r. zastępca naczelnika Wydziału III, a od 1 VI 1980 r. naczelnik Wydziału III „A”. 1 XII 1981 r. objął stanowisko naczelnika Wydziału V. 1 II 1986 r. mianowany starszym inspektorem w Departamencie V MSW. Pracował w ochronie polskich przedsiębiorstw eksportowych w Czechosłowacji. Od 1 XI 1989 r. naczelnik Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW w Rzeszowie. Zwolniony z dniem 15 III 1990 r. Ukończył Roczny Oficerską Szkołę SB MSW (1959–1960). Członek ZMP, PZPR (IPN Rz, 00215/513, Akta osobowe Śledziony Stanisława).

¹⁷ Antoni Kopaczewski, ur. w 1941 r., odlewnik, pracował w WSK-PZL w Rzeszowie, przewodniczący MKR NSZZ „S” w Rzeszowie (1980), przewodniczący ZR (1981), członek KKP, następnie KK, internowany, od 1983 r. związany ze strukturami „Solidarności Walczącej”.

dzanie go większą kwotą pieniężną wpływa na zwiększenie jego zaangażowania we współpracę z SB i powoduje wzrost efektywności tej współpracy”). W sierpniu 1982 r. „Jaśmin” zaproponował, że w zamian za wynagrodzenie w kwocie 150 tys. zł „rozpracuje on skład osobowy działającej grupy konspiracyjnej, łączników i kolporterów, kanały przetrzutu i punkty rozdziału literatury antypaństwowej oraz punkty poligraficzne”. Po akceptacji wiceministra spraw wewnętrznych gen. bryg. Władysława Ciastonia w październiku 1982 r. wypłacono mu pierwszą ratę w wysokości 50 tys. zł. Dodatkowo wynagradzany był pieniężnie za realizację postawionych zadań. Były to kwoty od 1 do 5 tys. zł (w 1982 r. 32,5 tys. zł). Według ppłk. Śledzony TW „Jaśmin” przyczynił się do ustalenia pełnego szesnastoosobowego składu kierownictwa RKW NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie, likwidacji dwóch punktów poligraficznych wraz z nielegalną literaturą i urządzeniami powielającymi, ustalenia kilku punktów rozdziału literatury antypaństwowej i podjęcia przez SB działań przeciw inicjatywom RKW. Przekazywane informacje miały być też wykorzystane do inwigilacji i rozpracowania członków kierownictwa „Solidarności” w województwie.

Swoją współpracę „Jaśmin” kontynuował do 1989 r. Od 1987 r. jego oficerem prowadzącym był mjr Andrzej Czerwiński¹⁸. Prowadzona przez SB skrupulatna statystyka wypłat wynagrodzenia za realizację powierzonych mu zadań zamknęła się kwotą 586 tysięcy 400 zł.

Zamieszczony poniżej dokument pochodzi z lutego 1983 r. i jest zapisem jednego ze spotkań TW „Jaśmin” z oficerem prowadzącym ppor. Januszem Kladerem. Przechowywany jest w zasobie archiwalnym Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Rzeszowie¹⁹. W czasie spotkania „Jaśmin” przekazał relację ze spotkania kierownictwa „Solidarności” w Rzeszowie, podczas którego omawiano m.in. działalność wydawniczą związku. Zaproponował również podjęcie działań mogących doprowadzić do likwidacji punktu powielaczowego. Opis tych działań zawiera raport naczelnika Wydziału V KW MO w Rzeszowie wspomniany w tekście. W dokumencie zachowano oryginalną pisownię i interpunkcję.

¹⁸ Andrzej Czerwiński, mjr, ur. 8 XI 1951 r.; wykształcenie wyższe (Wyższa Szkoła Inżynierska w Rzeszowie). W aparacie bezpieczeństwa od września 1975 r. 1 VII 1978 r. mianowany starszym inspektorem Wydziału III. Od 1 VII 1979 r. kierownik Sekcji Wydziału III „A” KW MO w Rzeszowie, a od 1 XII 1981 r. kierownik Sekcji Wydziału V. Od 1 VII 1982 r. zastępca naczelnika Wydziału V. 1 XI 1989 r. mianowany zastępcą naczelnika Wydziału Studiów i Analiz. Zwolniony 31 VII 1990 r. Członek PZPR (IPN Rz, 00215/387, Akta osobowe Czerwińskiego Andrzeja).

¹⁹ IPN Rz, 00102/1383, t. I i II, Teczka personalna i teczka pracy TW ps. „Jaśmin”, k. 82–86, mps.

Źródło: tw. ps. „Jaśmin”

Nr rej. 18232

przyjął: por.[właśc. ppor.] J[anusz] Klader

dnia: 18 II 1983 r.

poza L[okalem] K[onspiracyjnym]

Rzeszów, dnia 21 II 1983 r.

Tajne spec. znaczenia

Egz. Nr 1^a

Informacja

Spisana ze słów tw. ps. „Jaśmin” na spotkaniu w dniu 18 II 1983 r.

1/ W dniu 8 II 1983 r. odbyło się spotkanie czołówki działaczy RKW w domu b. internowanego CHRZAŚCZA Tadeusza²⁰. Jak zwykle wyszedłem z inicjatywą aby było ono w domu KONKELA lecz RĄCZY zaproponował aby dla bezpieczeństwa zmienić jednorazowo miejsce spotkania na dom CHRZAŚCZA, który jego zdaniem powinien być pewny. W spotkaniu uczestniczyli: KONKEL [Józef], SIECZKOŚ [Zbigniew], RĄCZY [Stefan], STREK [Michał], WÓJCIK Marek i ja. Miał być również ŁAKOMY [Stanisław], ale z przyczyn mi niewiadomych na spotkanie nie dotarł. CHRZAŚCZ nie brał bezpośrednio udziału, zajął się jedynie sprawami organizacyjnymi podając herbatę. Spotkanie miało wyraźny charakter organizacyjny. Wznawiało działalność RKW po przeszło miesięcznej przerwie spowodowanej zmianą struktury „siatki”. Po raz pierwszy w tak wąskim gronie znalazł się WÓJCIK Marek, któremu zaproponowano, aby na gorąco zapoznał się z decyzjami kierownictwa. W stosunku do jego osoby podejmowano wiążące decyzje, co do dalszej jego pracy w podziemiu. Przydzielono mu robotę kontynuowania opracowywania biuletynów RKW. Zdecydowano, że w chwili obecnej będą wychodziły biuletyn „Łącznik” oraz „Solidarność trwa”, a także wiadomo jest, że będzie wydawany biuletyn studencki. Zaniechano wydawania biuletynu pt. „Obrona”. Jak się wyrażano ludzie mieli zastrzeżenia do tytułu tego biuletynu. Do wydawania swojego pisma przymierzają się także rolnicy. Ustalono, że drukowaniem biuletynów w dalszym ciągu zajmować się będzie „CEZAR”, a więc LASKOSZ Jan²¹. Natomiast sprawy techniczne przygotowania biuletynów do druku prowadzi będzie WÓJCIK Marek. Szczegóły kontaktowania się z „CEZAREM” oraz sposoby produkcji biuletynów znane są Michałowi STREKOWI. SIECZKOŚ poinformował o zamiarze przeobrażenia biuletynu „Solidarność trwa” na biuletyn informacyjny dwutygodnik o poszerzonej objętości stronicowej (4 strony), który będzie wydawany i sygnowany przez RKW. Na spotkaniu tym próbowano wyjaśnić przyczyny nie wydania w tym

^a Numer egzemplarza wpisany odręcznie.

²⁰ Tadeusz Chrząszcz, ur. w 1944 r., przewodniczący KZ NSZZ „S” w Rzeszowskim Przedsiębiorstwie Ceramiki Budowlanej (1981), internowany, w latach osiemdziesiątych współpracował z RKW.

²¹ Jan Kladiusz Laskosz (1945–2003), przewodniczący KZ w Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych w Rzeszowie (1980), przewodniczący Tymczasowej Komisji Porozumiewawczej Drogowców Regionu Południowo-Wschodniego, internowany, od 1985 r. na emigracji, zmarł w kraju.

tygodniu biuletynów, o których mowa wyżej. Bowiem jak się dowiedziałem machina wydawnicza została puszczone w ruch tydzień temu.

2/ Z luźnej dyskusji prowadzonej na tym spotkaniu oraz z ostatnich kontaktów z SIECZKOSIEM i STRĘKIEM w kościele OO Bernardynów uchwyciłem interesujące informacje:

- Wydawana przez RKW literatura będzie rozpowszechniana w 10 zakładach przemysłowych z terenu województwa rzeszowskiego. Wśród tych zakładów znajdują się WSK Rzeszów, WSK Mielec, „Zelmer” Rzeszów, „Instal” Rzeszów.

- Zmieniono dotychczasowe punkty przerzutu literatury wyznaczając w tym celu 10 lub 11 nowych.

- Do przejmowania tej literatury na miejsce poprzednich łączników zastali wyznaczeni nowi z poszczególnych zakładów.

- Nowe miejsca przerzutu literatury oraz nazwiska łączników zna SIECZKOŚ Zbigniew.

- Wiadomo mi jest również, że kilku łączników z „Instalu” odbiera literaturę z tych punktów kontaktowych kolportując ją w zakładach przemysłowych miasta.

- Aktualnie konspiracja RKW posiada w swoim zasięgu dwa powielacze i kilka ramek do produkcji swoich wydawnictw. O miejscu przechowywania jednego z powielaczy wie ŁAKOMY Stanisław. Jeden powielacz jest w chwili obecnej nieczynny z uwagi na uszkodzenie. Natomiast drugi, na którym RKW zamierza podjąć drukowanie biuletynów pracuje głośno. Zachodzi, więc potrzeba wytypowania takiego miejsca poza terenem miasta Rzeszowa (najlepsza byłaby wieś) gdzie powielacz ten można by ulokować nie narażając go na wpadkę. Z chwilą awarii powielaczy wydawanie biuletynów RKW odbywa się na kilku ramkach w różnych punktach miasta.

- Drukowanie biuletynów rozpoczyna się w poniedziałek każdego tygodnia i kończy się do godziny 20.00 w środę każdego tygodnia. Po tym czasie literatura zostaje przerzucona na odpowiedni punkt i stamtąd najpóźniej we czwartek musi być rozprowadzona przez wyznaczonych łączników.

- Każdy punkt przerzutu literatury decyzją konspiracji został tylko raz wyznaczony do jego wykorzystania.

- Przy kontaktowaniu się na punktach przerzutu literatury obowiązuje hasło oraz odpowiedni znaczek z papieru lub tektury, który po przyłożeniu w częściach do siebie pasuje.

- Przygotowaniem maszynopisów biuletynu zajmuje się WÓJCIK Marek, który dokonuje tego w 5 lub 6 egz. i zakańczać to musi w odpowiednim terminie, aby maszynopisy dostarczyć do drukujących je osób.

- Wiadomo mi jest, że drukowaniem bardziej skomplikowanym niż ramka zajmuje się LASKOSZ Jan. Robi to prawdopodobnie nocami w swoim miejscu zamieszkania i w środę wieczorem lub w czwartek rano dociera do niego łącznik, który odbiera wykonaną literaturę. Nie mam pewności czy robi to w swoim mieszkaniu czy też w piwnicy lub w mieszkaniu sąsiadów. Zachodzi również możliwość, że żona z dziećmi przebywa u rodziców pozostawiając mieszkanie do dyspozycji męża.

- Czołówka RKW posiada kontakt z centralą w Warszawie. Kontakt ten odbywa się dwoma kanałami, z których jeden obsługuje Michał STRĘK. Hasłowo wiem, że chodzi tutaj o osobę z radiokomitetu warszawskiego (informacja poprzednia). Dowiedziałem się, że w Warszawie powstaje centrum informacji celem, którego będzie zbiór informacji o wszelkich wydarzeniach zachodzących na danym terenie.

3/ W dniu 17 II 1983 r. przebywałem w kościele Bernardynów i spotkałem się tam z SIECZKOSIEM i STRĘKIEM. Dowiedziałem się od nich, że grupa SZKUTNIKA Janusza²² na dzień 19 II br. godzina 8.30 zorganizowała mszę poświęconą II rocznicy porozumienia ustrzycko-rzeszowskiego. Grupa ta zamierzała również dokonać poświęcenia sztandaru „Solidarności RI”, który został wykonany kosztem 70 tysięcy złotych. Agitowali oni do wzięcia udziału w tych uroczystościach chłopów. Wg nich w dniu 19 bm. miały zjechać do Rzeszowa poszczególne delegacje rzeszowskich wsi. Kierownictwo RKW odradzało grupie SZKUTNIKA i KENSEGO [Tadeusza]²³ organizowanie takiego spotkania uważając, że udział chłopów w tych uroczystościach będzie znikomy i może dojść do jeszcze jednej klęski organizacyjnej tych działaczy. Nie prowadzono żadnej agitacji wśród robotników zakładów przemysłowych województwa. Kierownictwo RKW stało na stanowisku, aby ich działacze w znikomej ilości wzięli udział w tych uroczystościach. Przestrzegano SZKUTNIKA i KENSEGO o bezzasadności organizowania tego rodzaju uroczystości uważając, że nie jest po temu pora. Zdaniem kierownictwa RKW należy bardziej zdecydowanie rozwijać działalność konspiracyjną. Spodziewano się, że pod kościołem może dojść do akcji handlowania nielegalną literaturą.

Zadania:

- 1/ Kontynuować proces zdobywania zaufania wśród działaczy czołówki RKW.
- 2/ Wytypować osobę spośród kolegów, przyjaciół, znajomych, którym można by powierzyć lokalizację powielacza RKW.
- 3/ Uczestniczyć w pracach RKW rozpoznając ich zamiary.
- 4/ Ustalać w miarę naturalnych możliwości łączników oraz punkty przelotu literatury będących w dyspozycji kierownictwa RKW.

Uwagi pracownika:

Spotkanie wywołał tw. telefonicznie i odbyło się ono w samochodzie służbowym poza granicami miasta Rzeszowa w późnych godzinach nocnych.

²² Janusz Szkutnik, ur. w 1955 r., historyk, w latach siedemdziesiątych w Komitecie Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej (1978–1980), członek WKZ NSZZ RI „S” (1980–1981), internowany, od 1983 r. organizator struktur Ogólnopolskiego Komitetu Oporu Rolników oraz rzeszowskiego oddziału „Solidarności Walczącej”, aresztowany w 1983 r. i w 1985 r., skazany na 18 miesięcy więzienia, zwolniony we wrześniu 1986 r.

²³ Tadeusz Kensity, ur. w 1955 r., pracownik umysłowy PKS w Rzeszowie (1981), od 1978 r. członek Studenckiego Komitetu Solidarności w Krakowie (1977), współpracownik KSS „KOR”, członek MKZ (1980), członek Prezydium ZR, internowany, po zwolnieniu nie angażował się w konspirację.

Tw. spotkanie wywołał w związku z możliwością przechwycenia przez niego powielacza RKW. Skierował, więc pytanie do mnie czy może zaproponować kierownictwu RKW swoje miejsce lokalizacji dla ich powielacza. Tw. sądzi, że byłoby to miejsce o którym SB wcześniej by od niego wiedziała i podpowiedzieli mu takie miejsce. Tw. zastrzegł, że proponując mu z naszej strony taką osobę powinna ona być mu dobrze znana. Najlepiej jego zdaniem, jeśli byłaby to osoba spośród byłych członków KZ NSZZ „Solidarność” gdzie tw. pracuje. Osobę taką musiałby następnie przedstawić kierownictwu RKW i oczekiwać od nich akceptacji. Tw. dalej proponuje, drukować przez jakiś czas literaturę na punkcie przez niego zaproponowanym, a następnie zrezygnować z tego aby była możliwość przekazania go w inne miejsce. Moment transportowania go powinien być przez nas dobrze obserwowany i już na nowym miejscu powinna nastąpić wpadka powielacza odcinając tym samym podejrzenia w stosunku do jego osoby. Poinformowałem tw., że propozycja przedstawiona przez niego jest interesująca i na następne spotkanie, które ustalono na dzień 25 bm. godzina 21.00 przedstawie ewentualne przedsięwzięcia co do dalszego toku postępowania tw. Tw. sugerował, że przy ewentualnym wyborze osoby, która podjęła by się powielacz umieścić u siebie należy brać pod uwagę teren poza miastem Rzeszowem ponieważ jak tw. powtarzał powielacz ten pracuje głośno.

Przedsięwzięcia:

- 1/ Wytypować odpowiedniego tw., który podjąłby się wykonania kombinacji operacyjnej o której mowa w informacji.
- 2/ Przystąpić do przepracowania osoby CHRZAŚCZ[A] Tadeusza w ramach działań „LEMAN”.
- 3/ Zastosować technikę „B” na mieszkanie LASKOSZ[A] Jan[a].

opracował:
kierownik Sekcji III [Wydziału V KW MO w Rzeszowie]
ppor. J[anusz] Klader

wykonano w 3 egz.

- 1 - t[eczka] pracy tw.
 - 2 - sprawa „Opór”
 - 3 - t[eczka] „SIEMASZ”
- druk: AD